

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA 2020 ROK

Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku

W roku 2020 stowarzyszenie zrealizowało wiele zadań i projektów.

Odbyły się liczne spotkania mające na celu integrację Romów z ludźmi spoza środowiska romskiego, z dziećmi i młodzieżą. Pracownicy stowarzyszenia uczestniczyli w licznych spotkaniach i konferencjach na szczeblu lokalnym, ogólnokrajowym, jak i międzynarodowym. Pracownicy stowarzyszenia brali również czynny udział w organizowanych szkoleniach.

Pomoc Romom była udzielana na wielu płaszczyznach:

- pomoc administracyjno-biurowa - polegająca na pisaniu pism, wypełnianiu dokumentów i interwencji w sprawach, w których Romowie samodzielnie nie potrafią sobie poradzić;
- pomoc materialna - polegała na przyznaniu stypendium dla młodzieży romskiej uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych i na uczelniach wyższych;
- pomoc prawna - udzielanie porad prawnych naszym beneficjentom;
- wsparcie dla romskich ofiar holokaustu;
- wspomaganie w zatrudnieniu;
- ochrona kultury i tradycji romskiej;
- działania antydyskryminacyjne.

Bardzo ważnym i realizowanym przez nasze stowarzyszenie celem, jest przybliżenie kultury i tradycji romskiej ludziom spoza środowiska, a także łamanie stereotypów i ukazywanie prawdziwego wizerunku Romów. Priorytetem roku 2020, tak jak i poprzednich lat, było podnoszenie świadomości Romów w zakresie edukacji dzieci i młodzieży, co zaowocuje w przyszłości wykształceniem elity intelektualnej w środowisku romskim. W związku z powyższym, Związek Romów Polskich podjął dalszą współpracę ze Szkołą Podstawową nr 1 w Szczecinku. Z dziećmi romskimi pracowały trzy asystentki romskie. Prowadzono świetlicę integracyjną dla dzieci romskich i polskich, mieszczącą się w siedzibie naszego stowarzyszenia. Finanse na zadania edukacyjne pozyskiwane są dodatkowo z subwencji oświatowych. W roku 2020 z powodu pandemii wiele zajęć, korepetycji i spotkań odbywało się on-line.

W celu promowania kultury romskiej w mediach współpracujemy z Radiem Koszalin, gdzie na bieżąco nadawane są audycje radiowe o tematyce romskiej, które noszą nazwę: „Romano Dżipen-Romskie Życie”.

W roku 2020 w stowarzyszeniu było zatrudnionych 5 osób na umowę o pracę, 8 osób na umowę zlecenie oraz osoby na umowę o dzieło. Ponadto w stowarzyszeniu działają wolontariusze.

NAZWA ZADANIA:

1. Stypendia dla młodzieży pochodzenia romskiego szkół ponadpodstawowych w 2020 r.

Zadanie obejmowało szereg działań, w ramach, których grupa uczniów otrzymała stypendium motywacyjne, wypłacone jednorazowo w wysokości określonej przez Komisję Stypendialną w **Regulaminie przyznania stypendialnym w roku szkolnym 2019/2020**. Wysokość przyznania stypendium nie była jednakowa dla każdego aplikanta, była uzależniona od ilości przyznanych punktów wyliczonych na podstawie tabeli punktacyjnej.

W roku 2020 stypendium otrzymało 78 osób z 81 aplikujących.

Wysokość stypendium uwarunkowana była również takim czynnikiem jak wysokość średniej ocen. Przyznawanie stypendiów przebiegało wg procedury zgodnej z Regulaminem przyznawania stypendiów motywacyjnych. Ostatecznego wyboru stypendystów dokonała Komisja Stypendialna. Informacja o wynikach pracy Komisji Stypendialnej została umieszczona na stronach internetowych naszego stowarzyszenia. Zadanie było realizowane w pomieszczeniach stowarzyszenia i przy użyciu własnego sprzętu.

**Otrzymana dotacja - 100 000,00 zł, wykorzystana dotacja - 99.543,28 zł.
Dotacja w ramach „Programu integracji społeczności romskiej w Polsce” - zadania sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.**

NAZWA ZADANIA:

2. Stypendia dla studentów pochodzenia romskiego w 2020 roku.

Program stypendialny przeznaczony jest dla osób pochodzenia romskiego, posiadających obywatelstwo polskie, zamieszkałych na terenie Polski, studiujących na uczelniach lub będących słuchaczami kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów językowych, kolegiów pracowników służb społecznych. Stypendia motywują młodych ludzi do podejmowania nauki na studiach wyższych I, II i III stopnia i osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce. O stypendia ubiegały się kobiety i mężczyźni, bez względu na wiek i status materialny.

Szansę na stypendia miały osoby, które złożyły dokumenty zgodnie z *Regulaminem konkursu stypendialnego dla osób pochodzenia romskiego w roku akademickim 2019/2020* (wzory załączników były zamieszczone na stronach naszego stowarzyszenia i na stronie MSWiA). Na posiedzeniu Komisji Stypendialnej przedstawiono 44 zgłoszenia, nadesłane przez studentów deklarujących pochodzenie romskie, z czego 42 aplikacje spełniały wymagania formalne.

**Otrzymana dotacja - 195.000,00zł, wykorzystana dotacja – 193.281,78 zł.
Dotacja w ramach „Programu integracji społeczności romskiej w Polsce” - zadania sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.**

NAZWA ZADANIA:

3. Edukacja przedszkolna dla dzieci romskich 2020 roku.

Jak w latach poprzednich, zakwalifikowano 100% chętnych dzieci, które rodzice zgłosili do projektu. Sporządziliśmy listę rodziców, którzy zgłosili się do naszego stowarzyszenia, w celu napisania podania z prośbą o refundację kosztów pobytu w przedszkolu swoich dzieci. Niektórzy rodzice sami opłacali przedszkole za dany miesiąc, następnie przynosili dowód zapłaty i na tej podstawie zwracano rodzicom pieniądze na ich konta bankowe. Części dzieci opłacano pobyt w przedszkolu bezpośrednio na konto przedszkola, po przedstawieniu rachunku. Z udziału w projekcie w roku 2020 skorzystało 6 dzieci, których rodzice wykazali chęć, by ich dzieci uczęszczały do przedszkoli. Zapewniono wszystkim chętnym zwrot kosztów opłat za przedszkole, ponieważ pokryły je w całości środki uzyskane z dotacji.

Uczęszczanie dzieci do przedszkoli stanowi ważny etap w edukacji dziecka. Szczególnie w przypadku dzieci ze środowiska romskiego, przedszkole w znacznym stopniu przyczyniło się do edukacji i integracji dzieci ze środowiskiem z poza swojej narodowości.

**Otrzymana dotacja - 8.000,00zł, wykorzystana dotacja – 5.513,00zł.
Zadanie sfinansowane ze środków MEN**

NAZWA ZADANIA:

4. Utrzymanie integracyjnej świetlicy romskiej - bieżąca działalność w 2020 roku.

W pomieszczeniach odbywają się zajęcia dla dzieci przedszkolnych i szkolnych w godzinach popołudniowych i po zajęciach w przedszkolu i szkole, ponadto przeprowadzane są rozmowy z rodzicami na temat celowości uczęszczania dzieci romskich do przedszkoli i szkół. Zajęcia prowadzi asystentki edukacji romskiej po studiach pedagogicznych oraz nauczyciele wspomagający. Kadra jest sfinansowana z SIO oraz Programu integracji romskiej. Zajęcia prowadzone są w grupach oraz indywidualnie i ukierunkowane są na potrzeby indywidualne dziecka. Prowadzone są zajęcia plastyczne, taneczne, muzyczne oraz sportowe w czasie okresu letniego, ponieważ wówczas dzieci wychodzą w teren.

Dzieci korzystają również z innych programów realizowanych na rzecz społeczności romskiej np.: wyjeżdżają na wycieczki edukacyjne, jeżeli są nowe ekspozycje muzealne w szczecińskim

muzeum, to biorą chętnie udział w poznawaniu historii. Uczęszczają do kina i na wystawy skierowane do dzieci. Posiadamy bibliotekę bardzo bogato wyposażoną i dzieci również korzystają z jej zasobów, wzbogacając przez to swoją edukację kulturalną, historyczną i obywatelską. Dzieci mają również zajęcia w języku romskim. W roku 2020 dużo zajęć i korepetycji odbywało się przy pomocy Internetu. Na świetlicę uczęszczają również dzieci spoza środowiska romskiego. Dzieci te również korzystają ze wszystkich dostępnych pomieszczeń, na równi z dziećmi romskimi. Biorą również udział w zajęciach, grają w gry komputerowe, planszowe, uczestniczą w wycieczkach.

**Otrzymana dotacja - 40.000,00zł, wykorzystana dotacja - 30.019,09 zł.
Dotacja w ramach „Programu integracji społeczności romskiej w Polsce” - zadania sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.**

NAZWA ZADANIA:

5. Zatrudnienie Asystenta edukacji romskiej w 2020 roku.

Asystentem edukacji romskiej była zatrudniona osoba ze środowiska romskiego z przygotowaniem pedagogicznym, pracująca z dziećmi romskimi od wielu lat na świetlicy w naszym stowarzyszeniu. Ukończyła kurs na wychowawcę kolonii oraz psychologiczno-pedagogiczny. Jest to osoba obdarzona zaufaniem lokalnej społeczności romskiej. Zapewniła wszechstronną pomoc uczniom romskim w kontaktach ze środowiskiem szkolnym. Do obowiązków asystenta należało budowanie dobrego kontaktu między rodzicami uczniami a szkołą. Z powodu panującej pandemii kontakt w 2020 roku był mocno ograniczony i kontaktowano się za pomocą telefonów, Internetu, ale również odbywał się kontakt bezpośredni. Przez cały rok z pomocy asystenta skorzystało ok. 40 dzieci.

**Otrzymana dotacja - 22.000,00 zł, wykorzystana dotacja - 22.000,00 zł.
Dotacja w ramach „Programu integracji społeczności romskiej w Polsce” - zadania sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.**

NAZWA ZADANIA:

6. Integracyjne wycieczki dla dzieci romskich w 2020 roku.

Wycieczki ułatwiły zaangażowanie dzieci w proces doświadczalnego poznawania świata i spowodowały, że entuzjastyczne uczestnictwo w zajęciach, stało się dla nich fascynującą zabawą. Ponadto wpłynęliśmy na rozwój ich zainteresowań, dzieci musiały również rozwijać umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach np. podczas poruszania się w labiryntach. Dzieci uczyły się również współpracować ze sobą, pomagać sobie nawzajem. Poprzez zorganizowanie 3 wycieczek dla dzieci romskich i polskich wpłynęliśmy na wzrost integracji. Podczas wspólnej zabawy i zwiedzania dzieci mogły lepiej poznać swoje zainteresowania. Podczas wycieczki po labiryntach dzieci mogły na sobie polegać. Podczas wycieczek było dużo dobrej zabawy, co również wpływa na zmianę stereotypów. Dzieci uzyskały wiele informacji dotyczących obyczajów i kultury żyjących w dawnych czasach ludzi. Na wycieczki łączne wyjechało 34 dzieci.

**Otrzymana dotacja – 15.650,00 zł, wykorzystana dotacja - 15.063,50 zł.
Zadanie sfinansowane ze środków MEN.**

NAZWA ZADANIA:

7. Zakup wyprawek dla dzieci romskich w 2020 roku.

Celem zadania było zwiększenie uczestnictwa uczniów pochodzenia romskiego w edukacji, poprzez zakup podręczników i wyprawek szkolnych dla uboższych, uczących się dzieci romskich. W efekcie 30 uczniów romskich otrzymało podręczniki i wyprawki zgodnie w pełni z wymaganiami szkoły. Stosowaliśmy dwie metody zakupu wyprawek. Rodzice sami dokonywali zakupu, następnie zwracaliśmy im poniesione koszty na wskazane konto. Druga metoda polegała na tym, że przelewaliśmy pieniądze bezpośrednio na konto sklepów, w którym dokonywano zakupów artykułów szkolnych.

Otrzymana dotacja - 5. 000,00 zł, wykorzystana dotacja - 5.000,00 zł.
Zadanie sfinansowane ze środków MEN.

NAZWA ZADANIA:

8. „**JESTEŚCIE W SERCU KOŚCIOŁA**”. Zebranie, opublikowanie i popularyzacja dokumentów i przemówień kościelnych skierowanych do osób pochodzenia romskiego.

Publikacja „*Jesteście w sercu Kościoła*” wybór wypowiedzi i dokumentów kościelnych skierowanych do osób pochodzenia romskiego, która powstała pod redakcją dra Andrzeja Sochaja, zawiera najważniejsze dokumenty oraz wypowiedzi papieży XX i XXI wieku, począwszy od Piusa XII (1939-1958) aż do Ojca świętego Franciszka (2013). Są w niej również dokumenty Stolicy Apostolskiej i innych duchownych katolickich, jakie zostały do tej pory skierowane do osób pochodzenia romskiego, żyjących w Polsce, Europie i na świecie. Dzięki temu wydawnictwu czytelnik ma możliwość zapoznać się i zbadać tę mało dotychczas znaną, a zarazem bardzo ciekawą tematykę, dotyczącą stanowiska Kościoła katolickiego w XX i XXI wobec osób pochodzenia romskiego. Publikacja nie jest sprzedawana; jest przekazywana bezpłatnie w kraju.

Otrzymana dotacja – 15.500,00 zł, wykorzystana dotacja – 15.496,25 zł.

Dotacje na realizację zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie i rozwój języka regionalnego. Zadania sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

NAZWA ZADANIA:

9. **Wydawanie gazety romskiej „Romano Atmo - Cygańska Dusza” w 2020 r.**

Zadanie polegało na wydaniu 6 numerów czasopisma „Romano Atmo - Cygańska Dusza”. Dzięki realizacji zadania pobudzaliśmy świadomość i przynależność społeczną i kulturalną narodu romskiego. „Romano Atmo” było doskonałym narzędziem do poznania kultury, historii i tradycji romskiej, a także wiarygodnym i rzetelnym źródłem informacji dotyczącym Romów z całego świata. Nasz dwumiesięcznik, jak co roku, był tradycją, kulturą i historią romską w pigułce. Pozwalał nie tylko na poznanie Romów, ale i na podtrzymanie rozwoju i ochrony tożsamości i języka romskiego, a wszystko to podane w przyjemnej dla oka czytelnika formie.

Na łamach „Romano Atmo” dzielił się z czytelnikami poradami i wskazówkami z różnych dziedzin. Publikowane przez nas artykuły i reportaże były wskazówką dla niejednego czytelnika. Informacje, które przekazywaliśmy były kopalnią wiedzy dla romskich i polskich studentów piszących prace dyplomowe. Gazeta była również doskonałym uzupełnieniem prasy mniejszości narodowych, której na rynku wydawniczym wciąż brakuje. Tematem przewodnim dwumiesięcznika „Romano Atmo”, podobnie jak w poprzednich latach, była mniejszość romska oraz wszystko, co jej dotyczy. Szczególną uwagę poświęciliśmy młodemu pokoleniu Romów, które ma przed sobą całe życie, ale także wielowiekowy problem do pokonania, jakim jest edukacja. Podkreślaliśmy, jak ważne jest wykształcenie, promowaliśmy rozwój młodego romskiego pokolenia i uświadamialiśmy korzyści płynące z kształcenia się i zdobywania wiedzy. Współpracowaliśmy ze studentami romskimi, dzięki którym powstało wiele interesujących artykułów z różnych dziedzin. Czasopismo jest dystrybuowane na terenie całej Polski.

Otrzymana dotacja – 134.188,00 zł, wykorzystana dotacja – 133.903,00 zł.

Dotacje na realizację zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie i rozwój języka regionalnego. Zadania sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Zadanie było również współfinansowane ze środków Miasta Szczecinek.

NAZWA ZADANIA:

10. Kompleksowe utrzymanie biura romskiego stowarzyszenia w 2020 roku.

Zadanie polegało na dofinansowaniu utrzymania pomieszczeń stowarzyszenia (usługi obce, zakup materiałów i energii).

Dzięki możliwości opłacenia eksploatacji pomieszczeń naszego stowarzyszenia, mogliśmy właściwie realizować projekty, zadania i cele statutowe. Podtrzymywano kulturę i tradycję romską. Efektywnie wypełniano wolny czas dzieci i młodzieży na świetlicy integracyjnej. Poprzez możliwość stworzenia warunków pracy dla pracowników ZRP, stażystów, wolontariuszy realizowaliśmy zadania podtrzymujące kulturę, tradycję i język romski. Dorośli Romowie, młodzież i dzieci mieli zapewnione miejsce spotkań międzypokoleniowych i w ten sposób, czyli przy pomocy bezpośrednich kontaktów, realizacji zadań statutowych i projektowych podtrzymywana jest tradycja, język i kultura Romów. Na świetlicy dzieci grają na instrumentach muzykę romską oraz tańczą tradycyjne tańce romskie. Bez możliwości posiadania własnych pomieszczeń, nie byłaby możliwa realizacja zadań. Straciłaby na tym społeczność romska, nie tylko w naszym mieście, ale i w całej Polsce.

Otrzymana dotacja – 39.312,00zł, wykorzystana dotacja – 36.240,78 zł.

Dotacje na realizację zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie i rozwój języka regionalnego. Zadania sfinansowane z dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

NAZWA ZADANIA:

11. Cykl warsztatów o tematyce romskiej pt. „Tożsamość, kultura, dziedzictwo i język Romów w historii i świecie współczesnym”.

Celem projektu było upowszechnienie oraz promowanie historii i tradycji Romów i Sinti, dziedzictwa kulturowego romskiego narodu, podkreślenie znaczenia, jakie mają dla każdego narodu symbole, język, wydarzenia, zapoznanie się z genezą, skutkami i przeciwdziałaniem rodzeniu się stereotypów oraz niwelowania osobowych, zbiorowych i środowiskowych skutków; przeciwdziałanie narastania stereotypów i niwelowanie skutków stereotypu Roma poprzez warsztat uwrażliwiająco-prewencyjny oraz dziedziczinowo interwencyjny, nakierowany na określone docelowo grupy i ich środowiska. Popularyzacja działalności i wydawnictw Instytutu Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu, dwumiesięcznika „Romano Atmo”, wydawanego przez Związek Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku.

Otrzymana dotacja – 44.860,00 zł, wykorzystana dotacja – 41.872,01 zł.

Zadanie sfinansowano z fundacji im. Róży Luxemburg

NAZWA ZADANIA:

12. Wsparcie dla romskich ofiar nazizmu, „LATCHO DYWES”.

Projekt jest realizowany wiele lat. Celem projektu, który jest w dalszym ciągu realizowany, jest poprawa, jakości życia osób starszych, ofiar narodowego socjalizmu. Z naszej pomocy w roku 2019 skorzystali beneficjenci z terenów pięciu województw: małopolskiego, zachodniopomorskiego, kujawsko-pomorskiego, pomorskiego i łódzkiego. Łącznie 40 osób. Osoby te zostały objęte opieką przez Asystenta Socjalnego i w ramach ich pracy beneficjentom projektu refundowane są wizyty u lekarzy specjalistów i zakup leków.

Otrzymana dotacja - 165.449,90 zł, wykorzystana dotacja – 125.026,62 zł

Zadanie sfinansowane przez Niemiecką Fundację Pamięć Odpowiedzialność Przyszłość (EVZ) oraz z Fundacji Dbam o Zdrowie.

NAZWA ZADANIA:

13. Nie hejtuj inspiruj.

„Nie hejtuj. Inspiruj!”to złożona kampania polegająca na zwalczaniu dyskryminacji i nienawiści mniejszości romskiej i ukraińskiej poprzez szereg wspólnych działań integracyjnych, będących pierwszą współpracą między etniczną, w historii polskiego Pomorza Zachodniego. Jednym z głównych celów tej koalicji jest umożliwienie tym mniejszościom publicznego zaprezentowania swojej dobrej strony, jako formy walki z dyskryminacją. Wspólne działania doprowadzą do stworzenia i umocnienia solidarności między największymi mniejszościami w tym obszarze, przy ścisłym partnerstwie z Telewizją Zachód.

**Otrzymana dotacja - 161.429,68 zł, wykorzystana dotacja – 155.826,59zł
Zadanie sfinansowane przez Niemiecką Fundację Pamięć Odpowiedzialność Przyszłość (EVZ) oraz z Fundacji Dbam o Zdrowie.**

Szczecinek, dnia 02-02-2021r.

Podpisy: